Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul Tehnic Feroviar din Bălți

"Aprob"
Directorul Colegiului
Tehnic Feroviar din Bălți

Alexandru Beleacov

" 27 " octombrie 2016

Curriculumul stagiului de practică

3 Practica de instruire II

Specialitatea: 104120 Traficul feroviar de mărfuri și pasageri
Calificarea: 21206 Dispecer tren

Bălți 2016

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. *Zazulea Galina*, grad didactic superior, Colegiul Tehnic Feroviar din Bălți.

Aprobat de:

Consiliul metodico-ştiinţific al Colegiului Tehnic Feroviar din Bălți.

Director Alexandru Beleacov

" 27 " octombrie 2016

Recenzenţi:

1. Igor Munteanu, Șef Serviciu Mișcare,
   Întreprinderea de Stat ”Calea Ferată din Moldova”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul naţional al învăţământului profesional tehnic
http://www.ipt.md/ro/produse-educationale

Cuprins

I. Preliminarii 4

II. Motivaţia, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională..... 4

III. Competenţele profesionale specifice stagiului de practică 5

IV. Administrarea stagiului de practică..... 7

V. Descrierea procesului de desfăşurare a stagiului de practică..... 7

VI. Sugestii metodologice 10

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică 11

VIII. Cerinţe faţă de locurile de practică 11

IX. Resursele didactice recomandate elevilor 12

I. Preliminarii

Transportul feroviar constituie o parte componentă a sistemului de transport al țării și este destinat să asigure la timp și calitativ, în traficul intern și internațional, necesitățile populației în transport , activitatea întreprinderilor tuturor ramurilor economie cu dezvoltarea eficientă a activității de întreprinzător din ramură, și formarea pieței serviciilor de transport. Pentru organizarea traficului feroviar personalul întreprinderilor feroviare, stațiilor, trebuie să cunoască tehnologia organizării lucrărilor de transportare a mărfurilor și călătorilor, condițiile de organizare a activității subdiviziunilor și funcțiile lor în asigurarea proceselor de transportare. Activitatea de transport se desfășoară în cadrul a două compartimente principale: exploatarea comercială și exploatarea tehnică. Exploatarea comercială reprezintă latura activității, care se desfășoară direct și în colaborare cu beneficiarii procesului de transport. Indicatorii exploatării comerciale sunt cantitățile de mărfuri (tone) primite, expediate și eliberate, respectiv încărcate și descărcate, gradul de folosire a parcului de vagoane (capacității de încărcare), gradul de folosire a mecanismelor pentru încărcare-descărcare. Pe baza planului de transport și programărilor zilnice se stabilesc volumul lucrărilor de transportare, care este legat cu activitățile de calculare și verificare a taxelor de transport, cu întocmirea documentelor de transport și înregistrarea operațiunilor efectuate cu încărcături și vagoane.

Principalele activități comerciale, care au loc în punctele de expediere și destinație, sunt: programarea activităților zilnice, determinarea capacității de transport necesare; alegerea materialului rulant de transport; întocmirea și procurarea documentelor de transport; calculul și încasarea taxelor; încărcarea, fixarea și asigurarea încărcăturii; acumularea brutului și formarea expedițiilor de transport.

Practica comercială este necesară pentru perfectarea cunoștințelor dobândite în cursul disciplinei «Organizarea traficului de mărfuri și lucrul comercial» și pregătirea aprofundată a specialiștilor în domeniul de exploatare comercială a transportului feroviar. Curriculumul prevede studierea practică a actelor normative și a documentației folosite în activitatea comercială a stațiilor, proceselor tehnologice de organizare a operațiilor de recepție și eliberare a încărcăturilor, condițiilor de interacțiune a stațiilor feroviare cu liniile ferate de acces.

II. Motivaţia, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Cunoașterea exactă a modului, în care marfa se prezintă pentru transportare este deosebit de necesară pentru transportul feroviar și agenții economici. Pentru organizarea traficului de mărfuri, expeditorii de mărfuri încheie contracte de transport, unde se stipulează volumul, termenele și condițiile de executare a transporturilor. Agenții, care contribuie la executarea contractelor de transport și organizarea procesului de transportare trebuie să aibă cunoștințe și abilități speciale, și să fie absolvenți ai unei instituții de învățământ în domeniul transportului feroviar.

Personalul, care lucrează la căile ferate în legătură de transportarea mărfurilor, îndeplinesc un rol important în procesul de producție al transportului feroviar, dacă cunosc procedurile de recepție și eliberare a încărcăturilor și asigură îndeplinirea planului de transport al căilor ferate și scutirea de răspundere pentru neexecutarea comenzilor de transport, integritatea mărfurilor și recuperarea prejudiciului, produs clienților în timpul transportului. Pentru îndeplinirea funcțiilor în legătură cu transportarea mărfurilor și efectuarea lucrului comercial, viitorii specialişti trebuie să însușească nivelul profesional de cunoștințe pentru executarea proceselor de primire, transportare, încărcare-descărcare, eliberare și înregistrare a tuturor operațiilor comerciale și exploatarea eficientă a mijloacelor tehnice.

Pentru efectuarea operațiilor de transportare a mărfurilor personalul de conducere trebuie să cunoască actele normative și legislative, privind transportarea mărfurilor, deservirea locurilor de uz propriu, regulile de transportare a mărfurilor în trafic internațional și trafic mixt, condițiile de organizare a transportului mărfurilor periculoase și agabarite, organizarea traficului mărfurilor perisabile.

Curriculumul are scopul să organizeze desfășurarea practicii comerciale în biroul de marfă și la curtea de marfă a stațiilor pentru a obține experiență practică și a perfecta cunoștințele dobândite în Colegiu, a le aplica în viitoarea activitate profesională.

III. Competenţele profesionale specifice stagiului de practică

Procesul de predare-învăţare în Colegiu se bazează pe standardele profesionale ale specialităților, care au fost elaborate în contextul sistemului de competenţe transversale pentru învăţământul preuniversitar și competențele profesionale în domeniul transportului feroviar. Competențele specifice pentru practica comercială sunt:

1. Consolidarea cunoștințelor teoretice dobândite și acumulate în colegiu și aplicarea lor în activitatea practică la întreprinderea feroviară.

2. Folosirea terminologiei şi noțiunilor specifice în situaţii reale în practică și în activitatea profesională.

3. Aplicarea principiilor, metodelor și proceselor tehnologice pentru organizarea lucrărilor de organizare a traficului de mărfuri, asigurarea integrității mărfurilor și a termenelor stabilite pentru desfășurarea operațiunilor comerciale și marfare.

4. Întocmirea planurilor operative de activitate și completarea documentelor de evidență și de transport.

5. Formularea cerințelor generale de organizare a transportului de mărfuri;

6.Stabilirea procedurii și a regulilor de primire, încărcare, livrare, descărcare și eliberare a mărfurilor.

7. Definirea tipurilor și a structurii documentelor de transport, a destinației lor, regulilor de întocmire a documentelor de transport.

8. Organizarea și desfășurarea în lucrările de încărcare-descărcare a mărfurilor la curtea de marfă și la liniile de acces, determinarea ordinii de introducere și scoatere a vagoanelor la punctele de încărcare-descărcare.

9. Determinarea condițiilor de transport a diferitor grupe de mărfuri și a cerințelor de amplasare și fixare a mărfurilor pe materialul rulant descoperit.

10. Completarea diferitor documente de transport și întocmirea certificatelor și borderourilor de evidență.

11. Determinarea distanțelor tarifare dintre stațiile de transportare a încărcăturilor.

12. Dezvoltarea deprinderilor de a utiliza tarifele marfare pentru calcularea taxei de transport și a plăților suplimentare pentru serviciile acordate.

13. Aplicarea în practica comercială a actelor normative și a documentației necesare pentru înregistrarea lucrărilor efectuate cu încărcături la diferite etape ale procesului de transportare.

14. Utilizarea eficientă în activitatea regulamentelor de bază de organizare a relațiilor reciproce dintre expeditorii și destinatarii încărcăturilor și a stațiile feroviare,cu interacțiunea liniilor de acces a întreprinderilor.

15. Determinarea responsabilității și răspunderii transportatorului și clienților în cazurile de încălcare a regulilor și condițiilor de transportare a diferitor încărcături.

IV. Administrarea stagiului de practică

Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
6	4	120	mai	Susținerea portofiliului	4

V. Descrierea procesului de desfăşurare a stagiului de practică

Activităţi/Sarcini de lucru	Produse elaborate	Modalităţi de evaluare	Durata de realizare
1. Planificarea și realizarea traficului de transportare a mărfurilor			
1.1 Clasificarea şi codificarea încărcăturilor. Nomenclatorul mărfurilor.	Prezentare	Demonstrare	1 zi/2 ore
1.2 Marcarea mărfurilor şi pregătire pentru transportare.	Prezentare	Demonstrare	1 zi/2 ore
1.3 Planificarea traficului de transport și elaborarea planului lunar de transport a mărfurilor. Completarea comenziilor de transport a mărfurilor.	Proiect individual	Comunicare	1 zi/2 ore 2 zi/2 ore
1.4 Evidența executării planului de încărcare a mărfurilor la stații și întocmirea fișei de evidență.	Proiect individual	Prezentarea portofoliului	2 zi/2 ore
1.5 Responsabilitatea căii ferate și expeditorilor referitor la nerespectarea planului de transport.	Studiul de caz	Comunicare	2 zi/2 ore
2. Documentele de transport și întocmirea lor			
2.1 Intocmirea și completarea setului documentelor de transport pentru traficul local.	Proiect individual-documentele	Prezentarea portofoliului	3 zi/2 ore
2.2 Intocmirea și completarea setului documentelor de transport pentru traficul internațional.	Proiect individual-documentele	Prezentarea portofoliului	3 zi/4 ore
2.3 Înregistrarea şi prelucrarea documentelor de transport, registrele folosite.	Studiul de caz	Comunicare	4 zi/2 ore
2.4 Documentele suplimentare, întocmite pentru transportarea încărcăturilor.	Proiect individual-documentele	Prezentarea portofoliului	4 zi/2 ore
2.5 Declararea valorii mărfurilor și documentele anexate.	Studiul de caz	Comunicare	4 zi/2 ore

2.6 Declarația vamală și conținutul ei, cerințele de completare.	Prezentare	Demonstrare	5 zi/2 ore
3. Primirea mărfurilor pentru transportare			
3.1 Pregătirea mărfii pentru transportare și întocmirea documentelor suplimentare, completarea documentelor de evidență (registrul forma GU-34).	Prezentare	Demonstrare	5 zi/2 ore
3.2 Primirea şi înregistrarea primirii încărcăturii pentru transportare în casa de mărfuri.	Studiul de caz	Comunicare	5 zi/2 ore
3.3Pregătirea vagoanelor pentru transportare şi operaţiunile efectuate.	Studiul de caz	Comunicare	6 zi/2 ore
3.4 Încărcarea și completarea foii de vagon, înregistrarea încărcării.	Proiect individual-documentele	Prezentarea portofoliului	6 zi/4 ore
3.5 Sigilarea vagoanelor şi înregistrarea operaţiunii.	Studiul de caz	Comunicare	7 zi/2 ore
4. Tarifele marfare și determinarea taxei de transport			
4.1 Destinația, conținutul și structura, modul de utilizare a Regulamentului tarifar nr.4. Codificarea stațiilor feroviare și specializarea lor.	referat	Prezentarea portofoliului	7 zi/2 ore
4.2 Determinarea distanței tarifare dintre stațiile de expediere și de distinație a mărfurilor, completarea setului de documente de transport.	Studiul de caz	Comunicare	7 zi/2 ore 8 zi/2 ore
4.3 Tarifele marfare și structura lor. Culegerile de tarife și conținutul lor. Metoda calculării taxei de transport pentru traficul local și internațional.	Prezentare	Demonstrare	8 zi/2 ore
4.4 Politica tarifară, structura şi modul de utilizare.	Prezentare	Demonstrare	8 zi/2 ore
4.5 Culegerile de tarife și conținutul lor, modul de utilizare.	Prezentare	Demonstrare	9 zi/2 ore
4.6 Calculul taxei de transport pentru diferite expediții de mărfuri în traficul local.	Studiul de caz	Comunicare	9 zi/2 ore
4.7 Calculul taxei de transport pentru diferite expediții de mărfuri în traficul internațional. Decontări între căile ferate.	Studiul de caz	Comunicare	9 zi/2 ore 10 zi/2 ore
4.8 Tarifele suplimentare pentru prestarea serviciilor de transport.	Prezentare	Demonstrare	10 zi/2 ore
4.9 Procedura colectării taxelor de transport și înregistrarea documentală.	Referat	Comunicare	10 zi/2 ore
5. Organizarea și înregistrarea descărcării şi eliberării mărfurilor			
5.1 Completarea registrului de sosire a mărfurilor GU-42, înregistrarea sosirii mărfurilor la stațiile de destinație.	Studiul de caz	Comunicare	11 zi/2 ore
5.2 Înregistrarea descărcării mărfurilor și întocmirea registrului de descărcare GU-44. Completarea foii de vagon.	Proiect individual-documentele	Prezentarea portofoliului	11 zi/2 ore

5.3 Cheltuielile reciproce, efectuate la staţia de destinaţie.	Prezentare	Demonstrare	11 zi/2 ore
5.4 Înregistrarea eliberării mărfurilor și completarea documentelor de transport.	Studiul de caz	Comunicare	12 zi/2 ore
5.5 Modificarea contractului de transport. Întocmirea fișei de acumulare a sumelor încasate și decontarea despre transportare.	Referat	Comunicare	12 zi/2 ore
6. Evidența staționării vagoanelor sub operațiunile de încărcare-descărcare a mărfurilor			
6.1 Evidența staționării vagoanelor sub operațiunile marfare la locurile de încărcare-descărcare, completarea fișei recepționerului GU-45 și borderoului staționării vagoanelor de evidență numerică.	Proiect individual	Prezentarea portofoliului	12 zi/2 ore
6.2 Determinarea timpului staționării vagoanelor și calculul taxei pentru staționarea vagoanelor.	Studiul de caz	Comunicare	13 zi/2 ore
7. Prelucrarea expedițiilor la liniile de acces şi întocmirea documentelor			
7.1 Organizarea lucrărilor de atragere şi scoatere vagoanelor la liniile de acces.	Prezentare	Demonstrare	13 zi/2 ore
7.2 Înregistrarea introducerii și scoaterii vagoanelor la liniile de acces a întreprinderilor	Studiul de caz	Comunicare	13 zi/2 ore
7.3 Completarea borderoului de atragere-scoatere a vagoanelor (forma GU-46) și determinarea timpului de staționare a vagoanelor.	Proiect individual-documente	Prezentarea portofoliului	14 zi/4 ore
7.4 Organizarea lucrărilor de primire-eliberare a vagoanelor şi încărcăturilor la liniile de acces	Referat	Comunicare	14 zi/2 ore
8. Înregistrarea transporului încărcăturilor cu asigurarea condițiilor speciale			
8.1 Elaborarea și verificarea schemei de încărcare și fixare a mărfurilor cu gabaritul depășit. Înregistrarea expedițiilor.	Referat	Comunicare	15 zi/2 ore
8.2 Completarea documentelor de transport pentru încărcăturile negabarite și stabilirea gradului de negabarit.	Studiul de caz	Comunicare	15 zi/2 ore
8.3 Înregistrarea transportului mărfurilor periculoase și documentele suplimentare pentru transportare.	Prezentare	Demonstrare	15 zi/2 ore 16 zi/2 ore
8.4 Completarea documentelor de transport, marcarea mărfurilor și vagoanelor.	Proiect individual-documente	Prezentarea portofoliului	16 zi/2 ore
8.5 Înregistrarea transportului de mărfuri perisabile și documentele suplimentare pentru transportare.	Prezentare	Demonstrare	16 zi/2 ore
8.6 Completarea documentelor de transport pentru încărcăturile suculente și determinarea masei.	Studiul de caz	Comunicare	17 zi/2 ore

9. Neintegritatea traficului de mărfuri și întocmirea documentelor necesare			
9.1 Depistarea și înregistrarea neintegrității expedițiilor de mărfuri. Actul de formă generală și act comercial	Referat	Comunicare	17 zi/4 ore
9.2 Verificarea încărcăturilor şi înregistrarea rezultatelor.	Studiul de caz	Comunicare	18 zi/2 ore
9.3 Întocmirea și înregistrarea raportului şi actului comercial (în traficul local și internațional)	Proiect individual-documente	Prezentarea portofoliului	18 zi/4 ore
9.4 Examinarea actelor și determinarea cauzelor neasigurării integrității încărcăturilor transportate.	Studiul de caz	Comunicare	19 zi/2 ore
9.5 Investigarea cazurilor traficului non-integrat şi documentele necesare, procedura şi întocmirea actelor de evidenţă şi a raportului.	Referat	Comunicare	19 zi/2 ore
9.6 Răspunderea pentru neasigurarea integrității mărfurilor și pierderea lor.	Prezentare	Demonstrare	19 zi/2 ore
10. Documentele comerciale de evidență și de raport, întocmirea lor			
10.1 Formele principale ale documentelor de evidență marfară GU, destinația și conținutul lor.	Prezentare	Demonstrare	20 zi/2 ore
10.2 Formele principale ale documentelor de raport marfar GO, destinația și conținutul lor.	Prezentare	Demonstrare	20 zi/2 ore
10.3 Prelucrarea electronică a documentelor comerciale şi procedurile utilizate.	Referat	Comunicare	20 zi/2 ore

VI. Sugestii metodologice

Instruirea practică este un proces foarte important pentru pregătirea profesională a elevilor colegiului. În cadrul desfășurării practicii este necesar de a crea condiţii favorabile elevilor, pentru transferarea cunoştinţelor teoretice în practică, pentru formarea relațiilor pozitive din partea angajaților întreprinderilor și a conducătorilor subdiviziunilor, care să asigure îndeplinirea programei practicii și accesul liber la documentația necesară. Toate activitățiile de învățare practică sunt îndreptate spre formarea competenţelor şi dezvoltarea cunoştinţelor, capacităţilor şi atitudinilor elevilor, consolidarea cunoștințelor și perfecționarea lor. Pentru o bună organizare şi desfăşurare a procesului de învăţământ, profesorul trebuie să respecte principiul coordonării teoriei cu practica, să dezvolte interesul față de viitoarea profesie, deoarece practica oferă elevilor o imagine concretă despre activitatea comercială a transportului feroviar de mărfuri. Elevul are posibilitatea în mod practic să facă cunoștință mai profund, cu conținutul și cerințele de completare documentelor de evidență comercială și a raportului.

Pentru asimilarea de către elevi a cunoştinţelor și capacităților practice, se utilizează metodele*:* dialogul, demonstrarea, observarea sistematică, exerciţiile practice, generalizarea, problematizarea, lucrul în grup, lucrul independent, analiza și sinteza. Practica se organizează în termenele stabilite conform conținuturilor recomandate de biroul de marfă al stației şi este asigurată cu documentaţia normative și de evidență și raport pentru întocmire, utilizată pentru organizarea traficului marfar.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Pentru evaluarea stagiunii de practică se utilizează evaluarea continuă şi sumativă, deoarece practica se desfăşoară după studierea cursului teoretic şi este necesară pentru aprofundarea şi îmbunătăţirea cunoştinţelor primite.

După finisarea stagiului practic, elevii susțin portofoliul de practică**.** Pentru evaluarea rezultatelor desfășurării practicii, a calității și volumului cunoștințelor și abilităților practice dobândite, se utilizează metoda tradiţională de evaluare - proba scrisă și metoda complementară- crearea portofoliului. Pentru evaluare, după desfășurarea practicii, fiecare elev prezintă profesorului portofoliul individual, care conține informația pentru fiecare tema a practicii, exerciţiile rezolvate, referate şi prezentări, proiecte individuale și documente tehnologice elaborate şi întocmite. Portofoliul se evaluează conform conținutului lui și a calității pregătirii materialelor. Criteriile de evaluare a produselor în portofoliul pentru măsurarea competenţei include: respectarea cerinţelor tehnice, tehnologice și de standardizare; claritatea şi coerenţa materialelor prezentate; corectitudinea proiectelor şi complexitatea îndeplinirii lucrărilor; calitatea, volumul și termenul de prezentare a materialelor; prezentarea concluziilor sau rezumatului la fiecare activitate. Documentele în portofoliul se elaborează la calculator, conform normelor și standardelor tehnice aplicate la elaborarea proiectelor. Evaluarea competențelor se desfășoară la sfârșitul practicii în formă de prezentare, susținere a portofoliului şi evaluarea cunoştinţelor.

VIII. Cerinţe faţă de locurile de practică

Practica se desfășoară la stațiile feroviare ai nodului feroviar Bălți ÎS «Calea Ferată a Moldovei»:

1) stația Bălți-Slobozla

2) stația Bălți-Oraș

3) staţia Răuţel.

Contractul de colaborare este încheiat cu întreprinderea de stat «Calea Ferată a Moldovei» și asigură desfășurarea stagiilor de practică la dIferite întreprinderi și subdiviziuni de subordine. Practica comercială se organizează în biroul de mărfuri a staţiilor, în casa de mărfuri şi la curtea de mărfuri. Pentru desfăşurarea practicii elevii trebuie să fie asigurați cu documentele de evidență și raportul marfar (borderouri, fișele, registrele, actele, etc) și actele normative privind activitatea comercială a transportului feroviar.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Тарифное руководство № 4, книги 1,2,3, -М.: Транспорт, 2001.	Biblioteca colegiului	
2.	Codul transportului feroviar al Republicii Moldova, Universul, 2003. www.railway.md/index	Auditoriu sau internet (varianta electronică)	
3.	Правила перевозок грузов, -М.: Транспорт, 2001.	Biblioteca colegiului	
4.	Технические условия погрузки и крепления грузов, -М.: Транспорт, 1988.	Biblioteca colegiului	
5.	Правила перевозок опасных грузов, -М.: Транспорт, 1999.	Biblioteca colegiului	
6.	Politica tarifară a Întreprinderii de Stat «Calea Ferată din Moldova» pentru transportarea încărcăturilor în trafic internațional pentru anul de fraht 2013,Chișinău, 2012. www.railway.md/index	Auditoriu sau internet (varianta electronică)	
7.	Culegerea de tarife la transportarea mărfurilor pe Calea Ferată din Moldova în trafic local, Chișinău, 2002.	Biblioteca colegiului	
8.	Nomenclatorul tarifar al mărfurilor transportate pe căi ferate, -M:, Transport, 2005. www.railway.md/index	Auditoriu sau internet (varianta electronică)	
9.	Служебная инструкция к соглашению о международном грузовом сообщении СМГС, 11-А, -М.: Транспорт, 1992.	Biblioteca colegiului	

10.	Инструкция по перевозке длинномерных и негабаритных грузов по железным дорогам колеи 1520 мм, -М.: Транспорт, 2003.	Biblioteca colegiului	